

Univerzita Palackého v Olomouci
Fakulta tělesné kultury

MOŽNOSTI ZAKONČENÍ HRÁČEK BASKETBALU PŘI UVOLNĚNÍ S MÍČEM A BEZ
MÍČE Z PERIMETRU NA ME 2017

Diplomová práce
(bakalářská)

Autor: Petra Novotná, tělesná výchova – biologie

Vedoucí práce: Mgr. Karel Hůlka, Ph.D.

Olomouc 2019

Bibliografická identifikace

Jméno a příjmení: Petra Novotná

Název diplomové práce: možnosti zakončení hráček basketbalu při uvolnění s míčem a bez míče z perimetru na ME 2017

Pracoviště: Katedra sportů

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Karel Hůlka, Ph.D.

Rok obhajoby diplomové práce: 2019

Abstrakt: Bakalářská práce se zabývá možnostmi zakončení střelbou hráček basketbalu na mistrovství Evropy žen v basketbale v roce 2017. Celkem bylo sledováno 5 utkání vybraných celků. Cílem práce je analyzovat a komparovat možnosti zakončení střelbou družstev České republiky, Ukrajiny, Běloruska, Slovenska, Ruska, Lotyšska, Francie a Srbska. Z výsledků můžeme konstatovat, že nejúspěšnější typ zakončení byl one step reverse, jehož průměrná úspěšnost byla 70 %. U všech pozorovaných celků byli nejméně častým typem zakončení two step jump step a floaters runner. Získaná data byla analyzována, komparována a vyhodnocena do tabulek a grafů.

Klíčová slova: basketbal, střelba, mistrovství Evropy, ženský basketbal.

Souhlasím s půjčováním diplomové práce v rámci knihovních služeb.

Bibliographical identification

Author's first name and surname: Petra Novotná

Title of the master thesis: The options of shooting of perimeter basketball players during European Championship 2017

Department: Department of Sports

Supervisor: Mgr. Karel Hůlka, Ph.D.

The year of presentation: 2019

Abstract: This bachelor thesis deals with possibilities of finishing by a shooting of basketball players at the European Women's Basketball Championship in 2017. We watched 5 matches of selected teams. The aim of the thesis is to analyze and compare the possibilities of the finishing by shooting teams of the Czech Republic, Ukraine, Belarus, Slovakia, Russia, Latvia, France and Serbia. We can conclude that the most successful type of termination was one step reverse, with an average success rate of 70 %. For all observed teams, the two most frequent type of shooting were the two step jump step and the floaters runner. The obtained data were analyzed, compared and evaluated into tables and graphs.

Keywords: basketball, shooting, European championship, women basketball.

I agree the thesis paper to be lent within the library servic.

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracovala samostatně pod vedením Mgr. Karla Hůlky, Ph.D., uvedla jsem všechny použité literární a odborné zdroje a dodržovala zásady vědecké etiky.

V Olomouci dne:

.....

Děkuji Mgr. Karlu Hůlkovi, Ph.D. za pomoc a cenné rady, které mi poskytl při zpracování diplomové práce.

OBSAH

1 ÚVOD	7
2 PŘEHLED POZNATKŮ	8
2.1 Metoda pozorování	8
2.2 Počátky basketbalu	9
2.3 Basketbal	10
2.4 Sportovní výkon	11
2.5 Herní výkon	11
2.5.1 Týmový herní výkon	11
2.5.2 Individuální herní výkon	11
2.6 Herní činnosti jednotlivce	12
2.6.1 Obranné činnosti jednotlivce	12
2.6.2 Útočné herní činnosti jednotlivce	13
2.6.2.1 Uvolňování hráče bez míče	13
2.6.2.2 Uvolňování hráče s míčem na místě	13
2.6.2.3 Uvolňování hráče s míčem v pohybu	14
2.6.2.4 Přihrávání	14
2.6.2.5 Útočné doskakování	15
2.6.2.6 Clonění	15
2.6.2.7 Střelba	15
2.6.2.8 Typy střelby v pohybu	16
2.6.2.9 Trestné hody	18
3 CÍLE	19
3.1 Dílčí cíle	19
4 METODIKA	20
4.1 Charakteristika výzkumného souboru	20
4.2 Metody sběru dat	20
4.3 Metoda pozorování	20
4.4 Podmínky výzkumu	20
4.5 Statistické zpracování dat	22
5 VÝSLEDKY A DISKUZE	23
5.1 Souhrnné výsledky	23
5.2 Komparace průměrných výsledků sledovaných týmů a české republiky	26
6 ZÁVĚR	31
7 SOUHRN	32

8 SUMMARY	33
9 REFERENČNÍ SEZNAM	34
10 PŘÍLOHY	36

1 ÚVOD

Práce je zaměřena na možnosti zakončení hráček při uvolnění s míčem z perimetru. Střelba patří mezi nejdůležitější individuální činnosti jednotlivce v basketbalu, protože ovlivňuje výsledek celé hry.

Hlavním cílem práce je porovnání zakončení z perimetru České republiky a sledovaných celků na ženském mistrovství Evropy v roce 2017. K dílčím cílům patří rozbor možností zakončení. Práce je rozdělena na dvě části. V první části se práce zabývá historií a popisem basketbalu, systematikou basketbalu a popisem jednotlivých typů zakončení. V druhé části jsou analyzovány zápasy vybraných celků účastnících se na mistrovství Evropy. Výsledky práce jsou zobrazeny pomocí grafů a diskuze, kde jsou uvedeny možné důvody rozdílných využití typů zakončení.

Mistrovství Evropy v basketbalu žen se konalo v České republice, konkrétně v Praze a v Hradci Králové, ve dnech 16. až 25. června 2017. Mistrovství se účastnilo 16 evropských celků, která byla rozdělena do čtyř skupin, ve kterých se snažila probojovat do vyřazovacích částí. Mistryně Evropy se nakonec staly Španělky. Druhé místo si udržela Francie a třetí místo obsadila Belgie.

2 PŘEHLED POZNATKŮ

2.1 Metoda pozorování

Pozorování je záměrná činnost člověka, který provádí výzkum. Tato činnost lze definovat jako zvláštní druh selektivního, kontextuálního a kontrolovaného smyslového vnímání. Pozorování je selektivní a výběrové, protože člověk nemůže zpracovávat všechny podněty najednou. Selektivnost vnímání znamená, že se musí vymezit obsah pozorování. Když pozorujeme dvě soupeřící družstva, která hrají v neustále se měnících podmínkách, tak je nesmírně složité bez selekce pozorovat jak činnost celého družstva, tak činnost jednotlivce (Dobry, 1977).

Předmětem pozorování mohou být jiní lidé, objekty nebo jevy. Pozorování lze dělit na terénní a laboratorní, přímé nebo zprostředkované technickými zařízeními (Průcha, Walterová, & Mareš, 2003). Vědecké pozorování dělíme na přímé a zprostředkované, kvalitativní a kvantitativní, experimentální a prosté. Ve sportovní činnosti bude převládat pozorování přímé a prosté, které je charakterizováno přesným a detailním popisem (Dobry, 1977).

Podle Dobrého (1977) při přípravě pozorování musíme splňovat následující požadavky:

- Stanovení cíle pozorování.
- Vytvoření a formulování konkrétních dílčích cílů a úkolů.
- Kategorizace forem chování.
- Časové vymezení (sleduje se neustále všechno, zvolí se jen časový úsek, zvolí se epizoda nebo jen kritické události).
- Obsahové vymezení
- Předběžná teoretická příprava a praktický výcvik.
- Příprava kódovacího systému.

Člověk, který pozoruje by měl být aktivní, přesný, systematický, podrobný, svědomitý a kritický. Pozorovatel může udělat chyby, za jejich příčiny lze považovat:

- Neúplnost vědomostí o pozorované činnosti a její struktuře,
- osobní praktická nezkušenost s pozorováním,
- různý typ pozorovatele, každý vnímá jevy podle svých psychologických zvláštností a každý reaguje jinak,
- pozorovatel nemusí postřehnout důležité podrobnosti nebo si je může přidat,
- ukvapenost při pozorování (Dobry, 1977).

2.2 Počátky basketbalu

První známky hry podobné basketbalu jsou z období Májů a Aztéků (Janík, Pětivlas, & Funková, 2005). Basketbal vznikl v Massachusetts ve Spojených státech amerických v roce 1891. Zakladatelem byl Dr. James Naismith, učitel Mezinárodní přípravné školy YCMA (Křesťanská asociace mladých mužů) (Tlustý & Krajcigr, 2017). Na dvě protilehlé strany tělocvičny nechal přibít na balkony dva koše od broskví, vzal fotbalový míč a stanovil základní pravidla. Stejná, která platí dodnes. (Mullin & Coleman, 1996). Vyloučil tvrdé a hrubé zákroky, naváděl hráče ke spolupráci, zakázal běh s míčem v ruce, který by měl být lehký, velký a snadno ovladatelný. Každý hráč by měl mít stejnou možnost dát koš (Dobry & Velenský, 1980). Dr. Naismith vynalezl desku za koš, aby nezabránil výstřelům, ale aby ochránil míč od prstů soupeřových fanoušků, kteří by mohli odrazit míč od koše (McKeag, 2003).

Během prvního utkání v roce 1892 byl vhozen pouze jeden koš, a aby dostali míč z koše na broskve ven, museli použít štafle (Mullin & Coleman, 1996). O rok později se spolu poprvé utkaly i ženy. Původní počet hráčů byl devět, ale v roce 1897 byl snížen na pět. V roce 1898 vznikla v USA první profesionální soutěž s se šesti družstvy (Táborský, 2004).

Basketbal se rychle rozšířil do mnoha zemí světa. Rozmach košíkové byl velký ale její vývoj včetně pravidel tak různý, že si vynutil vznik mezinárodní federace FIBA (Fédération International de Basketball Amateur). Byla ustanovena 8 zakladateli v roce 1932 v Ženevě, mezi zakládající státy patřilo také Československo (Petera & Kolář, 1998). Basketbal byl poprvé zahrnut jako medailový sport na Olympijských hrách pro muže v roce 1936, který představil Dr. Naismith, kterého se účastnilo 21 týmů (McKeag, 2003). I když dívky začaly hrát basketbal brzy poté, co Dr. James Naismith vymyslel hru, při účasti na profesionálních úrovni zdaleka nedosahovaly výsledkům mužů. V roce 1976 byl ženský basketbal zařazen do olympijských her (Staffo, 1998).

FIBA zorganizovala první Mistrovství Evropy pro muže v roce 1935 a pro ženy 1938. První Mistrovství světa mužů bylo v roce 1950 a žen v roce 1953. FIBA sdružuje 212 národních federací a MS mužů i žen jsou organizovány každé čtyři roky. FIBA Europe (Fédération Internationale de Basketball Amateur Europe) byla založena oficiálně až v roce 1989. Sídlo má v německém Mnichově a sdružuje 50 národních federací. Organizuje každý druhý rok Mistrovství Evropy (Táborský, 2004).

V českých zemích byla tato hra poprvé představena na veřejných školních slavnostech mládeže ve Vysokém Mýtě v roce 1897, díky Jaroslavu Karáskovi, který se s touto hrou setkal při své cestě do USA. Avšak hra se moc neujala a až po skončení první světové války pomocí

amerických vojenských sportovních instruktorů a mezinárodním sdružením YMCA se tato hra více rozšířila. V roce 1924 vznikl Československý volejbalový a basketbalový svaz. Nejúspěšnějším českým sdružením byla pražská YMCA, jejíž týmy do roku 1945 získali většinu mistrovských titulů a jejíž hráči tvořili velkou část československého reprezentačního týmu. Samostatný Československý basketbalový svaz byl založen v roce 1946. Kvůli druhé světové válce se na dlouho dobu pozastavili mezinárodní turnaje a byla rozpuštěna i velká část organizací na basketbal a jejich majetek byl zabaven (Tlustý & Krajcigr, 2017).

2.3 Basketbal

Basketbal je druh míčové hry, která obsahuje jeden míč, dva koše umístěné nad zemí ve výšce 3,05 metrů (Yang & Lu, 2012). Obdélníkové hřiště měří 28x15 metrů pro oficiální soutěže FIBA (Táborský, 2004). Košíkovou hrají dvě družstva o pěti hráčích, kteří mohou být střídáni během utkání náhradníky. Všichni hráči na hřišti se aktivně zapojují i do obrany i do útoku (Velenský M., 1998). V útoku jsou mají hráči herní funkce rozehrávačem jřidelního útočníka a pivota. Utkání se hraje 4x10 minut. Když se hra přeruší tak se čas neměří, podle pravidel to znamená, když je míč tzv. živý (čas se měří) anebo mrtvý (čas se neměří). Pokus je po skončení hrací doby stav nerozhodný, prodlužuje se utkání o 5 minut (Táborský, 2004).

Cílem každého družstva je skórovat tím, že umístí míč do svého koše a zabráni tomu druhému týmu, aby tak učinil. Vhození míče do koše je hodnoceno podle vzdálenosti střelce od koše, případně podle situace jedním, dvěma nebo třemi body. Vítězem je to družstvo, které na konci hrací doby čtvrtého období nebo na konci prodloužení dosáhlo většího počtu bodů. Basketbal se dělí na herní činnosti jednotlivce, činnosti skupinové a činnosti týmového sportu (Janík, Pětivlas, & Funková, 2005). Základní dovednosti zahrnují práci nohou, střelbu, přihrávky a chytání, dribling, pohyb se míčem, pohyb se bez míče a obrana (Wissel, 1994).

Pouze úspěšný výkon při střelbě zaručuje dosažení dostatečného počtu bodů pro výhru hry. Všechny ostatní basketbalové dovednosti pomáhají při vytváření ideální pozice pro úspěšné dokončení útočné hry (Vencúrik, 2016).

Pravidla basketbalu jsou poměrně složitá a některá se pravidelně mění a přetváří. Mezinárodní basketbalová federace pořádá a organizuje soutěže od úrovně klubů až celosvětově. Nejvýznamnější jsou olympijský turnaj, mistrovství světa a mistrovství Evropy. Organizační strukturu České republiky tvoří Česká basketbalová federace (Janík, Pětivlas, & Funková, 2005).

Basketbal je sportovní odvětví, které je náročné jak po fyzické a psychické stránce, ale i mentální. Různorodost činností, kombinací a herních systémů má vysoké nároky na teoretické

vědomosti hráčů ale i na rychlost reakce a volbu optimálního a jednoduchého řešení situace (Janík, Pětivlas, & Funková, 2005).

Perimetr je část hřiště, které je ohraničené čarou pro tříbodové území. Toto území je vyznačeno půlkruhy o poloměru 6,25 metrů od pomyslné kolmice od podlahy ke středu obrouček košů (Táborský, 2004).

2.4 Sportovní výkon

Sportovní výkon je výsledek speciálních pohybových činností zaměřených na řešení úloh vymezenými pravidly, je konečným projevem vnitřních předpokladů sportovce. Prvním znakem sportovních výkonů je cílevědomé řešení úkolů, ve sportovních hrách jde o získání většího počtu bodů v soutěžích. Druhým znakem sportovních výkonů jsou pohybové činnosti, které zahrnují zvládnutí pohybových dovedností, rozvoj energetického potenciálu a způsob jeho využití. Velký význam mají i psychické schopnosti sportovce. Dalším znakem jsou dovednosti dané pro jednotlivá sportovní odvětví. Předpokladem úspěšných sportovních výkonů je příprava a motivace (Choutka, 1981).

2.5 Herní výkon

Herní výkon ve sportovních hrách představuje individuální a skupinovou činnost hráčů během utkání, která udává míru splnění herních úkolů, a tedy výsledek utkání. Herní výkon charakterizují měnící se herní podmínky, pohybové dovednosti hráčů, pohybová a taktická jednání, předvídání úmyslů soupeře a zvládnutí úloh podle jednotlivých hráčských funkcí. Herní výkon rozlišujeme na individuální a týmový (Nykodým, 2006).

2.5.1 Týmový herní výkon

Týmový herní výkon představuje souhrn individuálních herních výkonů hráčů, které se navzájem doplňují, kompenzují a regulují. Týmový herní výkon je založen na schopnosti spolupráce a odolávání soupeře a zároveň prosazovat vlastní cíle. V týmovém herním výkonu jsou hlavními ukazateli vztahy mezi hráči, komunikace a motivace hráčů, a také cíl o nejlepší výsledek. Týmový úspěch závisí na tom, zda hráč porozumí a pak i provede svěřenou úlohu (Nykodým, 2006).

2.5.2 Individuální herní výkon

Individuální herní výkon zahrnuje různé herní činnosti jednotlivce, které jsou integrované do herního výkonu družstva. Složky individuálního herního výkonu jsou herní dovednost,

pohybové schopnosti, somatické předpoklady a psychické procesy. Výsledkem komplexního působení všech složek individuálního herního výkonu jsou herní činnosti jednotlivce (Moravec et al., 2004)

2.6 Herní činnosti jednotlivce

Podle Velenského (1999) se herní činnosti jednotlivce rozdělují na útočné a obranné. Útočné činnosti se dále dělí na: uvolňování hráče bez míče, uvolňování hráče s míčem na místě, uvolňování s míčem v pohybu, přihrávání, střelba, doskakování a clonění. K obranným činnostem patří: krytí útočníka s míčem na místě, krytí útočníka s míčem v pohybu, krytí útočníka při střelbě, krytí útočníka při clonění a krytí hráče bez míče.

Herní činnosti jsou druhem sportovních činností, které mají kompetitivní a kooperativní charakter. Kompetitivní charakter se vztahuje na sociálně psychologickou stránku herních činností. Kooperativní charakter se zakládá na splnění specifické kooperační role hráče a tím se podílí na dosažení cíle družstva. Každá herní činnost má svoji technickou stránku, jakožto způsob provedení herní činnosti, a taktickou stránku, kterou zahrnují psychické procesy souvisící s výběrem řešení, taktické úlohy v herním boji a taktické úkoly pocházející z kooperativní role hráče v družstvu (Janík, Pětivlas, & Funková, 2005).

Podle Dobrého a Velenského (1980) jsou herní činnosti jednotlivce dovednostním typem pohybové činnosti odehrávající se v otevřeném, tj. proměnlivém prostředí utkání. Herní účel a taktický záměr má každá herní činnost jednotlivce.

2.6.1 Obranné činnosti jednotlivce

Obranné činnosti jednotlivce začínají tehdy, když přestane družstvo útočit to znamená, že úspěšně zakončilo útok střelbou nebo ztratilo míč. Obranný systém celého týmu závisí na základních obranných činnostech jednotlivce. Cílem obranných činností hráče je přinutit útočníka, aby udělal chybu. Obranné činnosti jednotlivce dělíme na: krytí hráče bez míče, krytí hráče s míčem a krytí hráče po střelbě (Velenský, 1999). Základem všech obranných činností jednotlivce je udržení správného postavení, rozvoj pohybových schopností, volní úsilí a motivace hráčů (Janík, Pětivlas, & Funková, 2005).

Krytí hráče bez míče má za cíl zabránit soupeři uvolnit se pro míč. Základními faktory ke správné činnosti jsou vzdálenost k útočícímu hráči, postoj, postavení nohou, ramen a pohyb paží, periferní vidění hráče a míče (Dobrá & Velenský, 1980).

Krytí hráče s míčem je činnost, která má za cíl zabránění soupeři vystřelit na koš nebo přihrát směrem ke koši. Obránce se snaží vést svým pohybem protihráče buď do stran nebo do

středu hřiště (Velenský, 1999). Pro hráče je důležité snížený postoj a udržení vzdálenosti od vlastního koše i od útočníka. Když útočící hráč může střelbou ohrozit koš, je pro obránce hlavním úkolem zvednutá paže (Janík, Pětivlas, & Funková, 2005).

Krytí hráče po střelbě a stahování míčů v obraně je činnost, kdy se hráč snaží zabránit soupeři v doskočení míče spolu se získáním odraženého míče tak, aby ho bezpečně měl v držení. Jde o komplex činností po střelbě představující základ pro další možnost zakončení nebo pro přechod z obranné do útočné fáze. Činnost dále dělíme na krytí střelce, krytí hráčů při trestných hodech a krytí soupeře, který nestřílí na koš (Pětivlas, 2008).

2.6.2 Útočné herní činnosti jednotlivce

Efektivní útok začíná základními herními činnostmi jako je držení míče, driblink, pivotování, přihrávání, doskakování, střelba a jejich kombinace v útočných herních činnostech jednotlivce znamenají silné stránky celého týmu (Rose, 2004).

2.6.2.1 Uvolňování hráče bez míče

Nejčastější činnost jednotlivce je uvolňování hráče bez míče. Je to činnost, při níž získá hráč takové postavení nebo postoj, které mu dovolí chytit přihrávku od spoluhráče. Součástí uvolnění je i cíl přitahovat soupeřovu pozornost a uvolňovat prostor pro činnost spoluhráčů. Z hlediska techniky uvolnění hráče bez míče můžeme rozlišit tři základní fáze. V počáteční fázi dosáhne útočník výhodu svým pohybem nad soupeřem, poté si postavení udržuje a v závěrečné fázi pak útočník pokračuje v další činnosti s míčem jako je přihrávka, střelba nebo únik s míčem. Základními dovednostmi při uvolňování hráče bez míče jsou běh a jeho modifikace jako náhlá prudká zrychlení a zastavení a náhlé změny směru (Dobrá & Velenský 1987). Důležité faktory dané situace pro hráče považujeme vztah mezi postavením hráče bez míče a hráče s míčem vzhledem ke koncové čáře útočné poloviny, konání přihrávajícího hráče, postavení ostatních spoluhráčů a soupeřů (Janík, Pětivlas, & Funková, 2005).

2.6.2.2 Uvolňování hráče s míčem na místě

Uvolňování s míčem na místě je herní činností jednotlivce, jejímž cílem je zaujmout výhodný postoj pro další činnost s míčem. Po chycení přihrávky je důležitý stabilní postoj basketbalu tak zvaný jako trojí ohrožení koše (Dobrá & Velenský 1987).

Základní technikou uvolnění s míčem je postoj a jeho změny. Dále pak polohy a pohyby paží, obrátky a klamné pohyby různých částí těla. Uvolňování bez míče je ve hře málo výrazné,

mnohdy téměř nepostřehnutelné. Děje se tomu především proto, že se vždy spojuje s následující činností a nedá se od ní dost dobře oddělit (Dobry, 1963).

Forma provedení je do značné míry ovlivněna pravidlem o krocích. Hráč s míčem na místě se uvolňuje pomocí tzv. pivotových obrátek, přičemž jedna noha je tzv. obrátková, stojící na místě v neustálém kontaktu se zemí, a druhá tzv. kročná může být zvednutá, případně s ní může dokračovat buď vpřed, vzad či do stran v různém rozsahu (Velenský, 1999).

2.6.2.3 Uvolňování hráče s míčem v pohybu

Jedná se o herní činnost jednotlivce jejíž záměrem je dosáhnout výhodného postavení pro další činnost jako je přihrávka nebo střelba. V pohybu se hráč uvolňuje především pomocí driblinku (Janík, Pětivlas, & Funková, 2005). Driblink je však omezen základními basketbalovými pravidly. Hráč může driblovat pouze jednou rukou a v průběhu činnosti lze ruce střídát. Avšak nesmí se míče dotýkat současně oběma rukama a nesmí driblink přerušovat. Ukončení driblinku nastane tehdy když chytí míč oběma rukama nebo jej nechá v jedné ruce. Během jednoho úderu míče o zem smí hráč udělat libovolný počet kroků (Dobry, 1963).

Základní technika zvládnutí driblinku je nižší a stabilní postoj na pokrčených nohou, opačná noha mírně vpředu, hráč nesleduje míč, ale hlava směřuje vzhůru, míč je k zemi stlačován předloktím a zápěstím, ruka na míči směřuje shora šikmo vpřed a prsty jsou rozevřeny do široka. Hráč dribluje vedle těla a čím větší silou stlačí míč, tím rychlejší je jeho odraz a tím ho má hráč více pod kontrolou (Velenský, 1999). Důležité faktory, které ovlivňují hráče jsou postavení vzhledem k prostorům hřiště, k soupeři a ve způsobu, jakým se hráč dostává do styku s obráncem (Janík, Pětivlas, & Funková, 2005).

2.6.2.4 Přihrávání

Přihrávání je taková činnost, při které hráč hází, podává nebo kutálí míč spoluhráči, tak aby jej chytil. Je to jedna z nejméně opomíjených činností, a přitom patří mezi základní tři útočné činnosti jednotlivce – dribling, přihrávání a střelba (Rose, 2004).

K provedení přihrávky je zapotřebí dvou hráčů: jeden, který přihrává, a druhý, který chytá míč. Jde tedy o spolupráci dvou hráčů, a to je i základ skupinové a týmové činnosti. Rozlišujeme typy přihrávek na: přihrávku obouřuč trčením, přihrávku obouřuč nad hlavou, přihrávku jednoruč trčením a přihrávku jednoruč nad hlavou (Velenský, 1998).

K úspěšnosti přihrávky patří správný způsob provedení, směr, oblouk, rychlost, přesnost a správné načasování. Přesná přihrávka znamená že má správný směr a rychlost a aby spoluhráč přihrávku zvládl zpracovat. Přitom za přihrávku vždy nese odpovědnost hráč, který přihrává

(Dobrý, 1963). K základním technikám patří postoj a jeho změny, polohy a pohyby paží s míčem, obrátky a klamné pohyby částí těla. Důležité faktory při přihrávce na místě jsou postavení hráče v prostoru, vzdálenost od soupeře a možnost využití další činnosti (driblink, střelba, přihrávka). Důležitý faktory při přihrávce v pohybu je navíc přihrávání podle prostoru (Janík, Pětivlas, & Funková, 2005).

2.6.2.5 Útočné doskakování

Útočné doskakování je taková činnost, při které se snaží hráč získat takové postavení, aby byl mezi soupeřem a košem a měl možnost získat míč pod svou kontrolu. K této činnosti dochází po neúspěšné střelbě týmu, který útočil a tím ztrácí míč ze svého držení nebo získává novou možnost střeleckého pokusu. Úspěšný doskok má pozitivní vliv na střelbu družstva ale i sebevědomí týmu (Dobrý, 1963).

Mezi základní schopnosti hráče, při útočném doskakování, patří: načasování výskoku, správná pozice pod košem pro doskok, fyzická zdatnost a dovednost chytání míče (Rehák, 1979)

2.6.2.6 Clonění

Clonění definujeme jako pravidly povolený způsob zadržetí nebo zastavení pohybu obránce. Je to typická herní činnost vztahového typu. Tato činnost udává spolupráci dvou hráčů v kombinaci založené na clonění. Clonu vždy staví útočník pro spoluhráče a rozlišujeme, zda cloní hráče s míčem nebo cloní hráče bez míče (Velenský, 1999). Základem techniky clony na místě bez míče je postoj v mírném širším podřepu rozkročném, čelem k soupeři a obě paže v předpažení skrčmo. Základními faktory jsou postavení clonícího hráče a soupeře vzhledem ke směru hry (Janík, Pětivlas, & Funková, 2005).

2.6.2.7 Střelba

Střelba je výsledkem celé hry v útoku, kdy cílem spolupráce všech pěti hráčů je získat výhodné postavení pro střelbu. Ve skutečnosti dobrá střelba může překonat slabiny v ostatních herních činnostech. Na střelbu má velký vliv předcházející činnost (Wissel, 1994).

Podle Hoflera a Payne (1997) je střelba nejvíce studovanou herní činností, protože tato činnost dává týmům schopnost vítězit a je přímo spojená s úspěšným týmem. Střelba je nejpříjemnější a nejcennější herní činnost jednotlivce (Vencúrik, 2016). Ve vyšších ženských soutěžích výsledek určuje přesnost střelby, zejména z malých a středních vzdáleností (Valinskaitė, Jasilionis, & Skarbalius, 2012).

Avšak úspěch basketbalové střelby je ovlivněn mnoha faktory např. kinematickými rozdíly střelby mezi jednotlivými pozicemi hráčů, tlak obránce, vysoká intenzita a únava (Vencúrik, 2016). Velkou mírou úspěšnosti zabírá přesnost provedení, která je závislá na dobré nervosvalové koordinaci a citu pro střelbu (Dobry a Velenský, 1980). Mezi požadavky na dobrého střelce také patří tělesná rovnováha ve statických a dynamických situacích, koncentrace a pozornost detailu, koordinace, citlivost, správné provedení paraboly střelby, správný postoj hráče a musí správně směřovat zápěstí, loket a špičky u nohou (Raiola a D'isanto, 2016).

Při střelbě se rozlišují 3 fáze pohybu: přípravná, hlavní a odhodová. Přípravnou fází zahrnují všechny pohyby a úkony, který hráč provádí do okamžiku zamíření na koš. Hlavní fáze tímto okamžikem zamíření začíná a obsahuje stabilizaci postoje a polohy těla, docílit nejvyššího bodu výskoku a odhod míče. Tato fáze by měla být co nejstabilnější. Poslední odhodová fáze představuje protažení paže za míčem směrem ke koši a sledování míče po celou dobu jeho letu na koš (Dobry, 1986).

Hráč může střelbu vykonat po driblinku nebo po přihrávce a dále ji můžeme dělit na střelbu z místa a střelbu v pohybu. Střelba z místa se provádí z postoje na obou nohách, a to s využitím odrazu nebo bez něj. Hráči tento typ střelby často využívají ze střední nebo dlouhé vzdálenosti. Střelba v pohybu se využívá při zakončování po útočných akcích, kdy se útočník s míčem dostává k blízkosti soupeřova koše. Střelbu v pohybu dále dělíme na two step lay up nebo one step, eurostep, power lay up, two step reverse nebo one step reverse a floater nebo floaters runner (Weissenböck, 2017).

2.6.2.8 Typy střelby v pohybu

Two step lay up

Two step lay up neboli dvojtakt, je považován za nejjednodušší zakončení v basketbalu, protože hráč se dostává velmi blízko ke koši. Tento typ zakončení se převážně používá při zakončení z bezprostřední blízkosti koše ve vyšší rychlosti. Nejdůležitější u dvojtaktu je práce nohou. Dvojtakt začíná tak, že hráč chytne míč oběma rukama po úderu míčem o zem, který by se měl odrazit až k rameni hráče. Poté udělá dva dlouhé kroky s došlapem na patu, aby se dostal blíže ke koši. Při dvojtaktu z levé strany po chycení míče našlapuje hráč na levou nohu (první krok), poté na pravou nohu (druhý krok) a střílí. První krok bývá delší než druhý, který by měl být kratší, aby se hráč mohl dostat výše. Dvojtakt zprava se provádí stejně jen se prohodí končetiny. Hlava musí být vzpřímená, hráč se dívá směrem ke koši a při střelbě jde koleno souběžně se střeleckou paří směrem kolmo nahoru. Paže by měla být propnutá a dlaň by měla

být pod míčem. Hráč, který zakončuje si musí krýt míč před obráncem po celou dobu, kdy provádí dvojtakt (Weissenböck, 2017).

Eurostep

Eurostep neboli úhybný dvojtakt, zahrnuje změnu směru při dvou krocích nebo i změnu rychlosti. Při dvojtaktu hráč provede svůj první krok určitým směrem a zpomalí, druhým krokem projde kolem obránce opačným směrem a zakončí. Při dvojtaktu by hráč měl také zvednout míč a přesunout ho z jedné strany těla na druhou stranu těla, tím oklame obránce. Hráč může oklamat obránce i pohledem na své spoluhráče a tím naznačí přihrávku (Weissenböck, 2017).

One step

Hráč smí střílet po jednom kroku, který provádí po silném úderu míče o zem, aby hráči vyletěl až k rameni. Hráč po chycení míče udělá jeden dlouhý krok s došlápnutím na patu. Pak zvedne jeho pivotovou nohu a zakončuje do koše s propnutou rukou, kdy dlaň je pod míčem. Tento typ zakončení je častější u podkošových hráčů (Weissenböck, 2017).

Power lay up

Power lay up neboli střelba s náskokem na dvě nohy po zastavení krokem. Intenzita střelby záleží na vzdálenosti od koše, avšak tento typ střelby by měl být v blízkosti od koše (Weissenböck, 2017).

Two step reverse

Dvojtakt se střelbou po podběhu pod košem. Při zakončení zprava směřuje pravá paže co nejbliže nahoru ke koši, tělo se natáčí lehce čelem do hřiště. Hráč by se měl dostat hlavou pod obroučku koše pro lepší zakončení. Paži má hráč propnutou a dlaň je pod míčem (Weissenböck, 2017).

One step reverse

Střelba po podběhu pod košem po jednom kroku. Hráč se jako u two step reverse natáčí tělem směrem do hřiště a paži má propnutou, co nejbliže nahoru ke koši (Weissenböck, 2017).

Two step jump step

Jde o typ střelby, kdy hráč provádí klasický dvojtakt s tím, že přeskočí na stejnou nohu. Po posledním driblinku, chytí míč a udělá dlouhý krok na jednu nohu, poté skočí s dopadem na stejnou nohu a vystřelí na koš (Weissenböck, 2017).

Floaters runner

Je to druh rychlého zakončení z jedné nohy, po jednom kroku. Aby se hráč dostal co nejbližší koši musí udělat dlouhý krok s driblinkem a pak i bez něj. Poloha dlaně na míči je podobná jako u dvojtaktu až na rozdíl, že zápěstí se nezaklápí a práce paže je mnohem rychlejší.

Floater

Tato střelba je obtížná pro hráče i obránce. Jde o rychlé zakončení z perimetru. Začíná driblinkem s došlápnutím na dvě nohy a následuje rychlá střelba. Důležitá je velká stabilita nohou, kdy hráč má obě nohy na zemi. Zakončení může být o desku nebo rovnou na čistý koš. Zápěstí se nezaklápí a práce paže je velmi rychlá (Weissenböck, 2017).

2.6.2.9 Trestné hody

Jde o typ střelby, která se nařizuje rozhodčími především za osobní chyby na útočníky při střelbě z krátké a střední vzdálenosti. Každý hráč, který má střílet trestné hody, se postaví za čáru trestného hodu a má 5 vteřin na vystřelení. Obvykle se střílí dva trestné hody po neúspěšné střelbě, jeden trestný hod se střílí v případě, kdy hráč, který byl faulován protihráčem, úspěšně dostal míč do koše. Každý trestný hod se počítá jedním bodem (Velenský, 1999).

3 CÍLE

Hlavním cílem práce je porovnání způsobů zakončení střelbou na koš po akci z perimetru a jejich úspěšnosti ženského reprezentačního týmu České republiky a sledovaných celků na Mistrovství Evropy v roce 2017.

3.1 Dílčí cíle

- 1) Analýza dokumentů,
- 2) analýza způsobů zakončení střelbou po akci z perimetru českého týmu,
- 3) komparace způsobů zakončení střelbou po akci z perimetru a její úspěšnosti České republiky a průměrných hodnot sledovaných Evropských týmů.

3.2 Úkoly

1. Analyzovat dostupnou literaturu zabývající se střelbou
2. Získat videozáznamy utkání ME v basketbalu žen 2015
3. Vytvořit vhodný záznamový arch
4. Zhlédnout utkání a detailně zaznamenat potřebná data
5. Analyzovat zjištěné výsledky
7. Zhodnotit získané výsledky

4 METODIKA

4.1 Charakteristika výzkumného souboru

Celkem bylo sledováno 120 hráček během 5 utkání ženských týmů na ME v basketbale probíhajícím od 16. do 25. června v České republice. Utkání mistrovství Evropy byla odehrána v Praze na hale Královce a v Hradci Králové. Mezi sledovanými družstvy byly Ukrajina, Bělorusko, Slovensko, Rusko, Lotyšsko, Francie, Srbsko a Česká republika. Jednalo se o zápasy odehrané v základních skupinách. Utkání byla pořízena z oficiálního video kanálu FIBA.

16. června 2017	Maďarsko – Španělsko	48:62
16. června 2017	Česká republika – Ukrajina	47:59
16. června 2017	Rusko – Lotyšsko	71:59
17. června 2017	Francie – Srbsko	73:57
17. června 2017	Slovensko – Bělorusko	68:59

4.2 Metody sběru dat

Při tvorbě této práce jsme pracovali s různými typy dokumentů. Důležité bylo opatřit si vhodnou dostupnou literaturu se zaměřením na danou problematiku z hlediska basketbalu. Záměrem bylo objasnění základních pojmů, systematiky a poznání teoretických základů basketbalu. Vycházela jsem zejména z cizojazyčných článků v elektronických podobách z databáze SCIENCE DIRECT, Researchgate a z dokumentů v univerzitních knihovnách.

4.3 Metoda pozorování

V praktické části bakalářské práce jsme použili metodu nepřímého pozorování. Jednalo se o sledování utkání z videozáznamu. Tuto metodu jsme zvolili z důvodu snadné manipulace. Videozáznam jsme mohli pozastavovat, přetáčet a posléze zaznamenávat potřebná data k vyhodnocení výzkumu.

4.4 Podmínky výzkumu

Soubor pozorovaných dat byl získán na oficiálním kanále mezinárodní basketbalové federace FIBA. Během utkání byla zaznamenány možnosti zakončení v pohybu. Také byla

zaznamenána střelba za 2 a tři body, a zda byla uskutečněna po přihrávce nebo z driblinku. Dále byla zaznamenána střelba po přihrávce z místa nebo po náběhu a trestné hody. U všech zaznamenaných zakončení bylo zaznamenáno také zda bylo úspěšné, tedy se započítali body do celkového výsledku či neúspěšné, body se nezapočítávali.

Součástí analýzy videozáznamu bylo vytvořit vhodný záznamový arch, do kterého byly zaznamenány všechny náležitosti uvedené výše, nutné k realizaci výzkumu. Ke každému utkání byly použity čtyři záznamové archy. Jeden pro zakončení z driblinku nebo po přihrávce, rozdělené na úspěšné/neúspěšné a za 2 body/3 body. Druhý sloužil k zaznamenání střelby po přihrávce, zda byl z místa nebo po přihrávce, a zda byl úspěšný či ne. Třetí byl na zaznamenání typů střelby z pohybu. A poslední sloužil na úspěšnost trestných hodů.

	po přihrávce		z driblinku	
	úspěšné	neúspěšné	úspěšné	neúspěšné
2b				
3b				

střelba po přihrávce		
	úspěšné	neúspěšné
z místa		
po náběhu		

střelba v pohybu		
	úspěšné	neúspěšné
two step lay up		
eurostep		
one step		
power lay up		
two step reverse		
one step reverse		
two step jump step		
floaters runner		
floater		

	úspěšné	neúspěšné
trestné hody		

Obrázek 1. Záznamový arch

4.5 Statistické zpracování dat

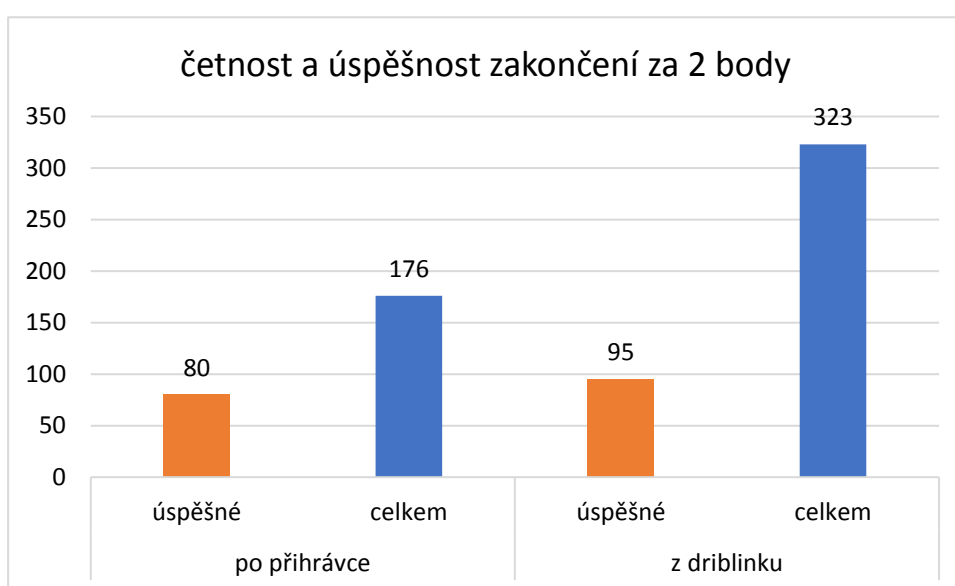
V bakalářské práci jsme použili základní deskriptivní statistiku a pro porovnání výsledků jsme pracovali s procentuálním vyjádřením dat a pomocí sloupcových a výšečových grafů. Pro statistické vyhodnocení dat jsme použili program MS Excel.

5 VÝSLEDKY A DISKUZE

Snahou bylo přiblížení možností zakončení střelbou z perimetru, používaná v různých evropských týmech. Každý celek využíval různé možnosti zakončení dle svých možností a typů situací na hřišti. Jako soutěž bylo vybráno mistrovství Evropy, které se většinou účastní nejlepší hráčky z vybraných zemí.

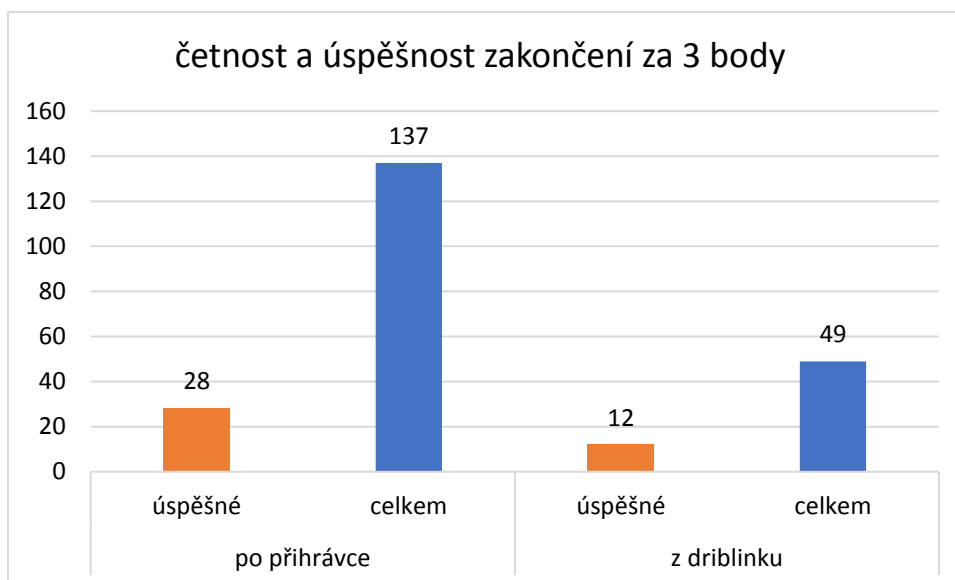
5.1 Souhrnné výsledky

V souhrnných výsledcích všech sledovaných celků startujících na mistrovství Evropy můžeme pozorovat statistiky sledovaných typů zakončení za 2 nebo 3 body, po přihrávce nebo z driblinku, trestných hodů a typů zakončení v pohybu.

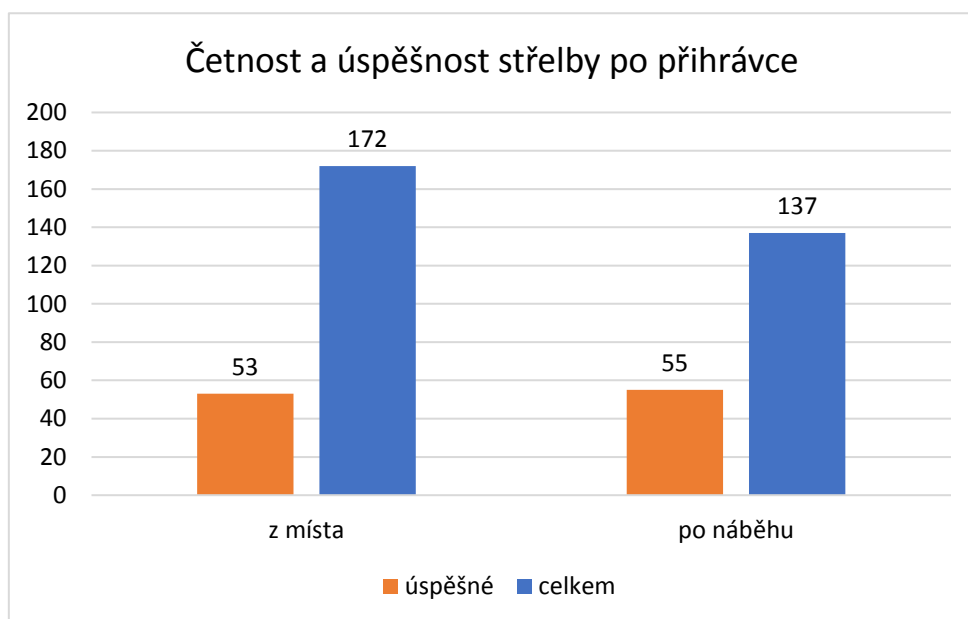
Obrázek 2. Četnost a úspěšnost zakončení za 2 body

Z uvedených výsledků vyplývá, že týmy zakončovaly za 2 body celkem 674krát, z toho 175krát úspěšně. Nejčastější zakončení za 2 body bylo z driblinku. Týmy takto zakončily 418krát z toho úspěšně proměnily v body 95 střel (obrázek 2).

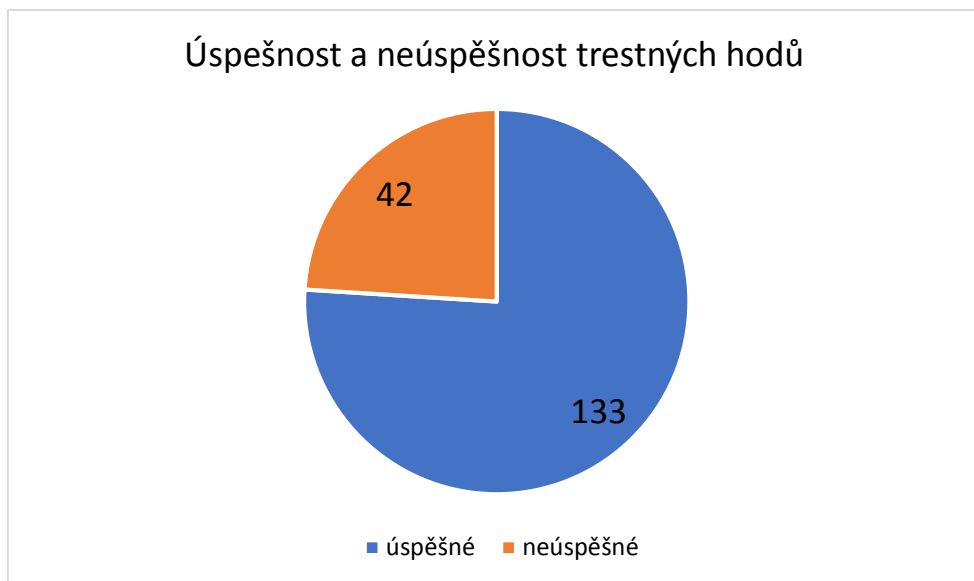
Obrázek 3. četnost a úspěšnost zakončení střelbou za 3 body

Celkově týmy zakončily za 3 body 226krát z toho úspěšně zakončily jen 40 střel. Nejčastější zakončení bylo po přihrávce, které využily 165krát, s malou úspěšností, která činila jen 17 %.

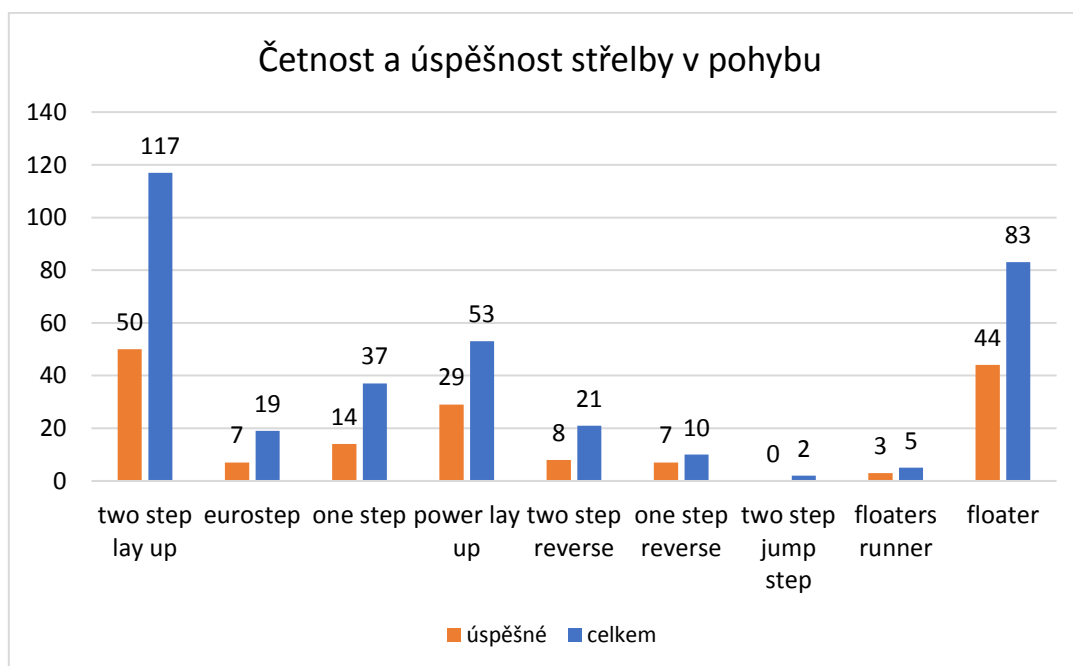
Obrázek 4. Četnost a úspěšnost střelby po přihrávce

Střelba po přihrávce se u týmů celkově vyskytla 417krát s úspěšností 26 %. Při střelbě po přihrávce bylo nejčastější zakončení z místa, kdy tuto možnost zakončení využily týmy 225x a z toho 53 proměnily v úspěšný koš (obrázek 4).

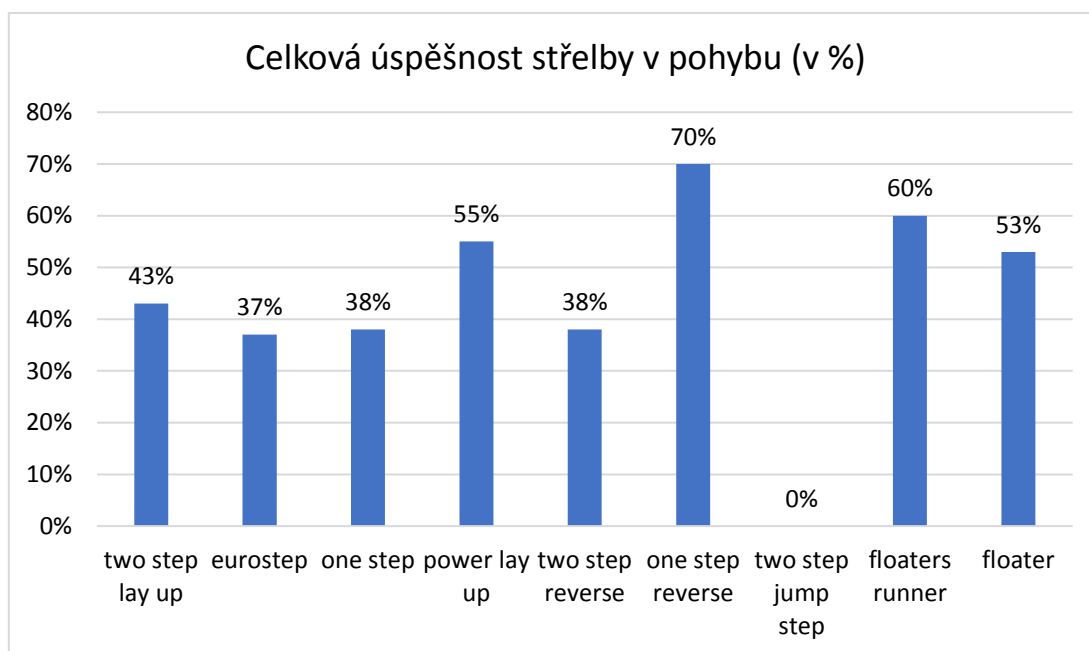

Obrázek 5. Úspěšnost a neúspěšnost trestných hodů

Celková úspěšnost trestných hodů všech týmů byla 76% z celkových 175 pokusů (obrázek 5).

Obrázek 6. Četnost a úspěšnost střelby v pohybu

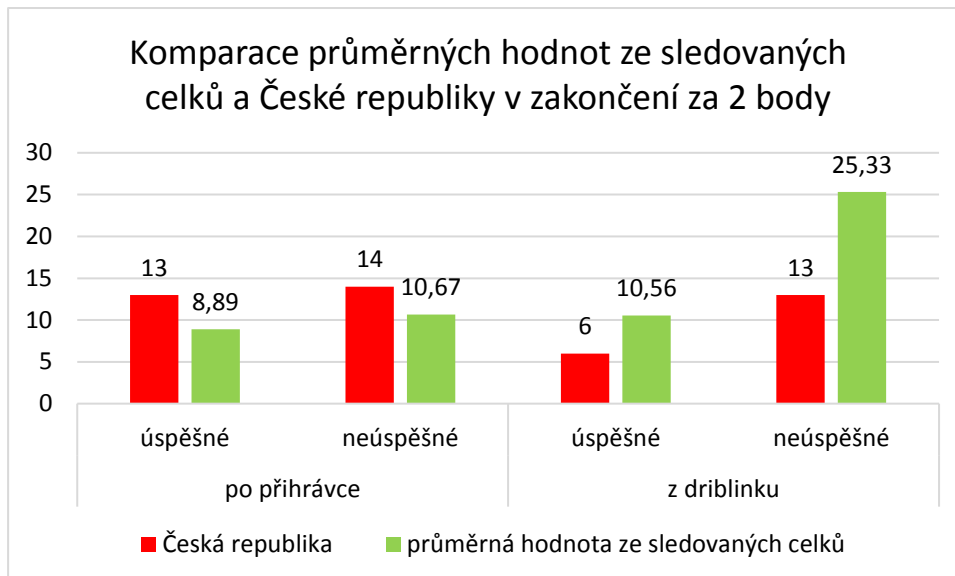

Obrázek 7. Celková úspěšnost střelby v pohybu (v %)

Nejčastější zakončení týmů při střelbě v pohybu bylo two step lay up, kdy tuto možnost využily týmy celkem ve 167 případech, avšak úspěšnost tohoto zakončení činilo pouze 43% (v 50 střelbách). Druhým nejvíce využívaným zakončením bylo floater, které použily týmy ve 127 zakončení s úspěšností 53% (ve 44 střelbách). Nejméně častým typem zakončení bylo two step jump step, kdy toto zakončení použily týmy celkově jenom dvakrát, z toho ani jeden úspěšně (obrázek 6). Největší úspěšnost zakončení v pohybu představoval one step reverse, jehož úspěšnost činila celých 70%, drým neúspěšnějším zakončením bylo floaters runner s 60%. Důvodem vysoké úspěšnosti byl nízký počet těchto typů zakončení. Nejméně úspěšné zakončení bylo z two step jump step, které bylo 0%. Dále k méně úspěšným typům zakončení patřilo eurostep (37%), one step (38%) a two step reverse (38%) (obrázek 7).

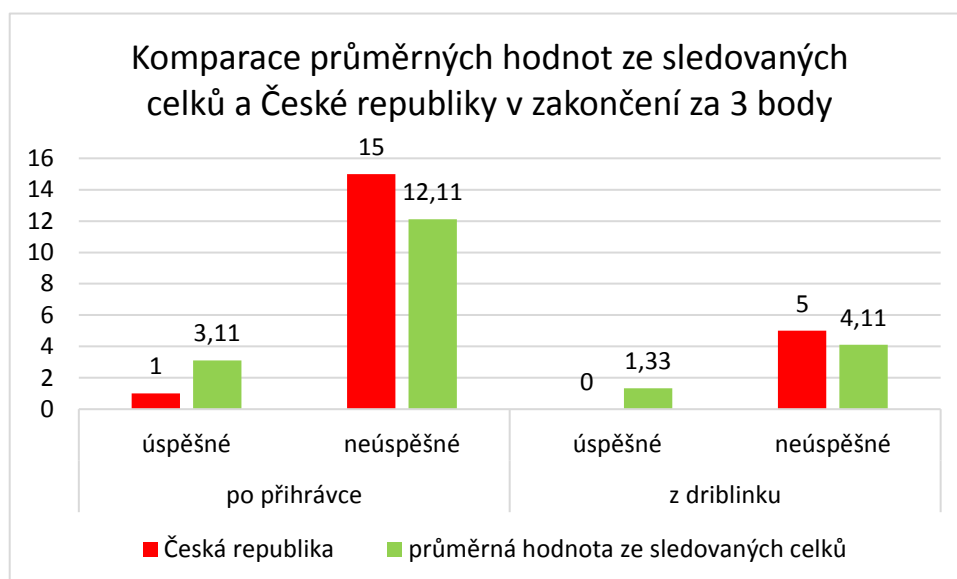
5.2 Komparace průměrných výsledků sledovaných týmů a české republiky

Ze zjištěných výsledků byly porovnávány hodnoty celku České republiky se sledovanými celky na Mistrovství Evropy.

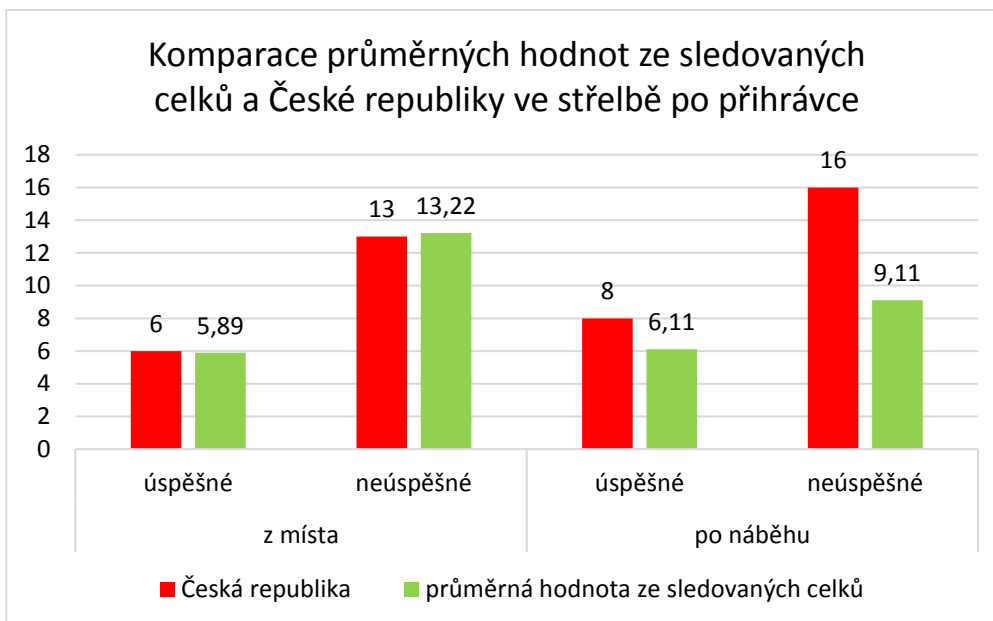
Obrázek 8. Komparace průměrných hodnot sledovaných celků a České republiky v zakončení za 2 body

Z uvedených výsledků vyplývá (obrázek 8), že Česká republika oproti sledovaným celkům zakončovala za dva body častěji po přihrávce a to ve 59 % (ve 27 zakončení). Oproti České republice zakončovali ostatní sledované týmy častěji z driblinku, a to průměrně v 65 % (průměrně v 36 zakončení).

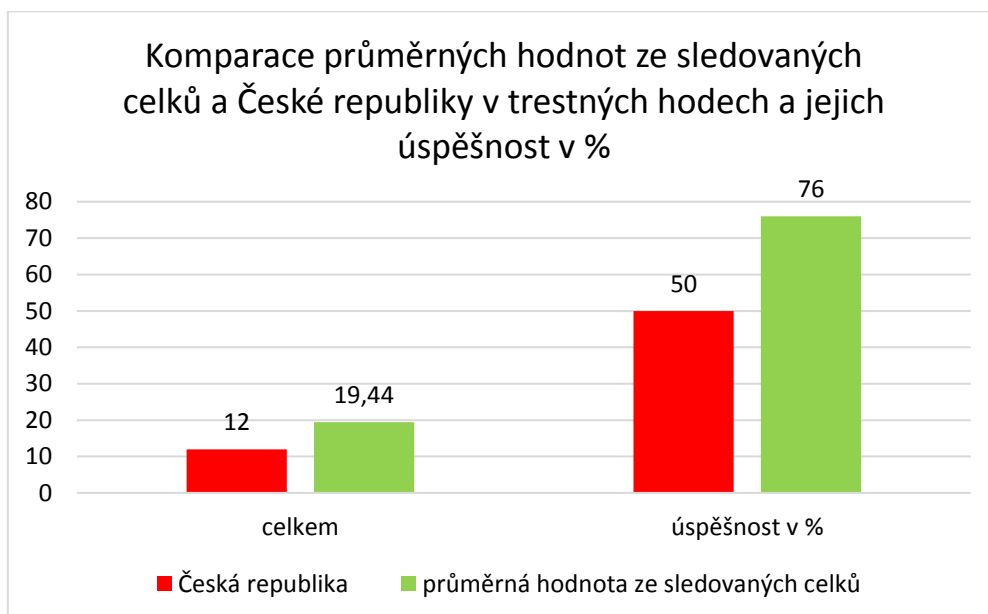
Obrázek 9. Komparace průměrných hodnot ze sledovaných celků a České republiky v zakončení za 3 body

Při zakončení za tři body bylo u České republiky i u sledovaných celků častější zakončování po přihrávce (obrázek 9). U České republiky s větší četností, která činila 76 % (u 16 zakončení) z toho 15 pokusů bylo neúspěšné. U sledovaných celků zakončení po přihrávce se průměrně rovnalo 74 % (průměrně u 15,22 zakončení). Úspěšné zakončení za tři body z driblinku bylo mizivé pro všechny celky, počítaje i Českou republiku.

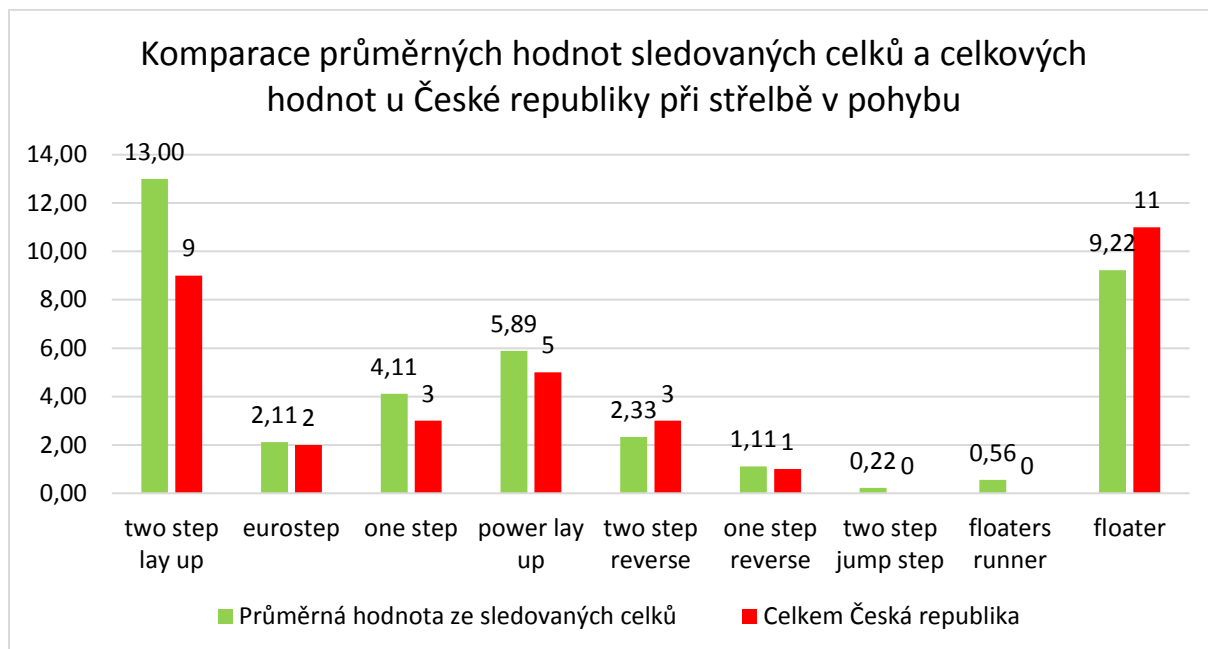
Obrázek 10. Komparace průměrných hodnot ze sledovaných celků a České republiky ve střelbě po přihrávce

Na obrázku 10 komparujeme zakončení po přihrávce z místa a po náběhu. Z grafu vyplývá, že Česká republika volila častěji zakončení po náběhu a to v 56 % (ve 24 případech), avšak s úspěšností pouze 33 %. Ostatní celky využili častěji zakončení po přihrávce z místa, a to průměrně v 56 % (ve 19,11 zakončení). Úspěšnost ostatních celků byla podobná jako u České republiky a ta činila průměrně 31 %. Úspěšnost u všech celků při střelbě po přihrávce z místa i po náběhu byla nízká, nedosahovala průměrně ani 30 %.

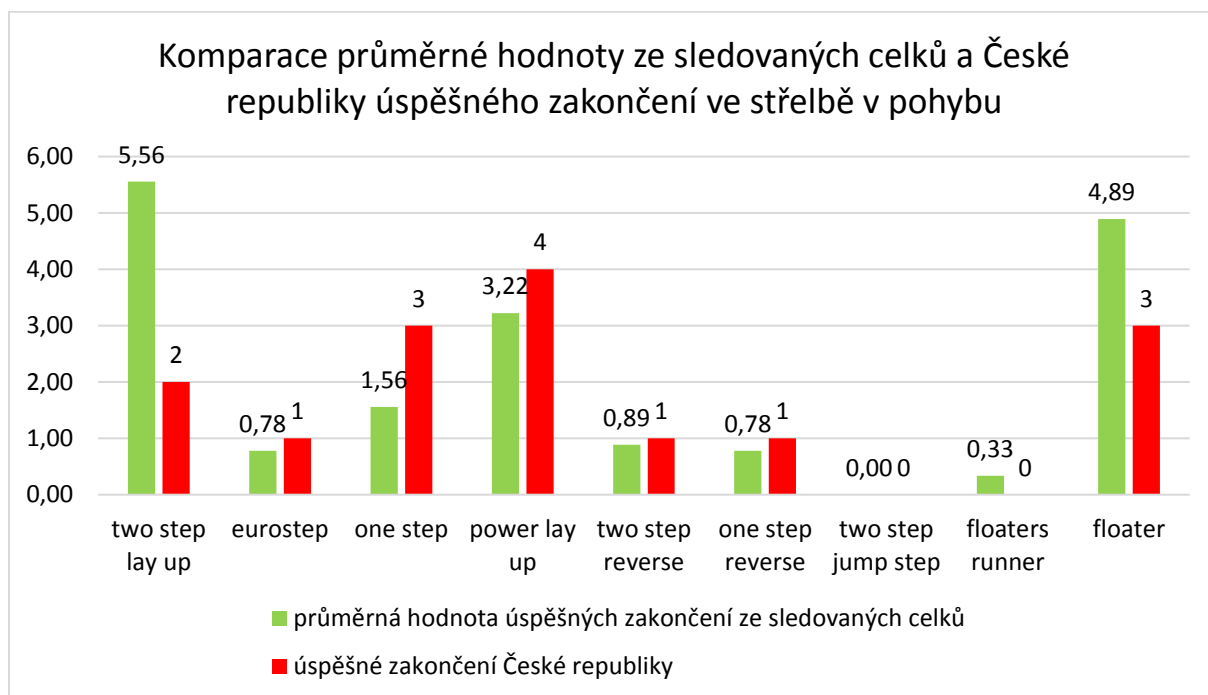

Obrázek 11. Komparace průměrných hodnot ze sledovaných celků a České republiky v trestných hodech a jejich úspěšnost v %

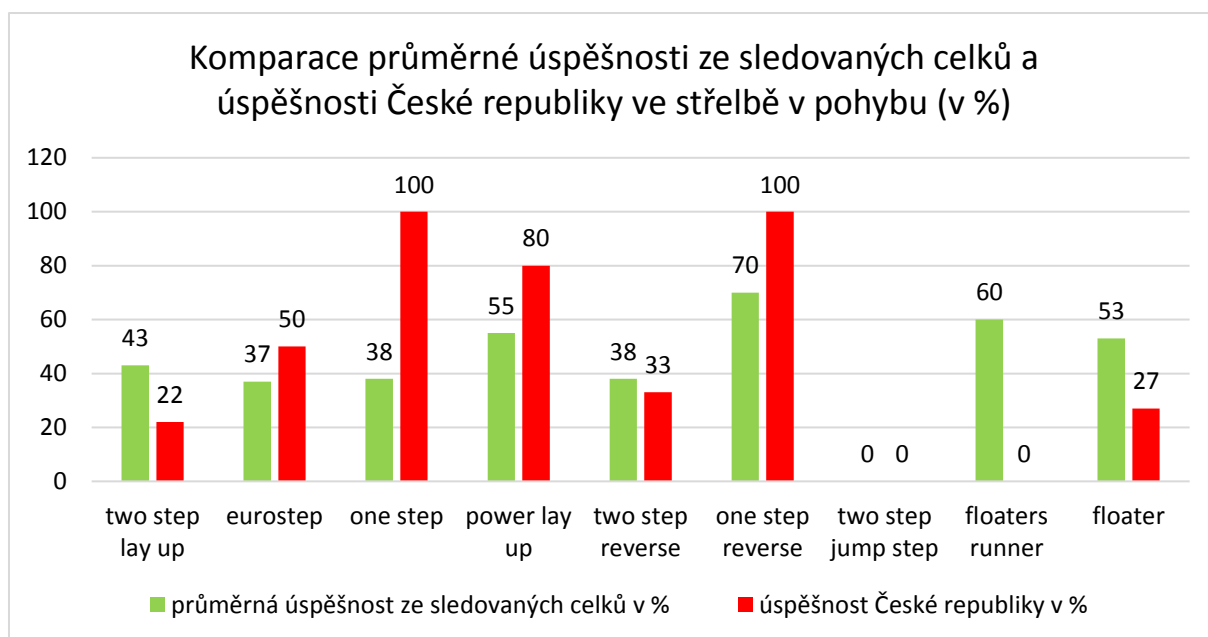
Při komparaci trestných hodů můžeme vidět, že u sledovaných celků je větší úspěšnost (76 %) než u České republiky (50 %) (obrázek 11). Avšak Česká republika měla pouze 12 trestných hodů na zápas, což je oproti ostatním celkům, kteří měli průměrně 19,44 hodů na zápas, méně. Důvodem může být horší obrana celku České republiky v 1/1.

Obrázek 12. Komparace průměrných hodnot sledovaných celků a celkových hodnot u České republiky při střelbě v pohybu

Obrázek 13. Komparace průměrné hodnoty ze sledovaných celků a České republiky úspěšného zakončení ve střelbě v pohybu

Obrázek 14. Komparace průměrné úspěšnosti ze sledovaných celků a úspěšnosti České republiky ve střelbě v pohybu (v %)

Ze sledovaných výsledků na obrázcích 12,13,14 můžeme vyčíst, že nejčastější zakončení při střelbě v pohybu bylo u sledovaných celků two step lay up, a to průměrně ve 34 % (ve 13 případech), oproti České republice, která neměla tolik možností se dostat k tomuto typu zakončení, jen ve 26 % (v 9 zakončení). Úspěšnost ostatních celků v tomto typu zakončení byla o 21% větší než u České republiky. Proto Česká republika využila častěji zakončení z větší dálky od koše, a to floater v 32 % (v 11 případech), ostatní celky průměrně jen ve 24 % (v 9,22 zakončení). Avšak i při tomto typu zakončení byla průměrná úspěšnost ostatních sledovaných celků větší dokonce o 26 % než u České republiky. Česká republika také častěji využívala zakončení typu reverse, two step i one step, a to ve 12 %, oproti ostatním celkům, které tyto typy zakončení využívali v 9 %. Česká republika měla při one step reverse dokonce 100% úspěšnost, tento typ střelby využívaly hlavně podkošové hráčky. Stejně tomu bylo tak i při zakončení typu one step, kdy Česká republika dosáhla také 100 % úspěšnosti. Eurostep využívali ostatní celky i Česká republika podobně průměrně okolo 5 %, avšak Česká republika s větší úspěšností, než ostatní celky, a to s 50% úspěšností. Nejméně všechny celky využívali two step jump step a floaters runner. Největší rozdíly mezi úspěšnosti ostatních celků a České republiky bylo při one step, kdy tento rozdíl činil 62 %. Druhý největší rozdíl mezi úspěšnosti zakončení sledovaných týmů a České republiky bylo u floaters runner, což bylo zapříčiněné malou četností využití tohoto typu zakončení. Největší úspěšnost měli ostatní sledované celky u power lay up, kdy tato úspěšnost dosahovala 80 % s porovnáním s Českou republikou byl rozdíl úspěšnosti 25 %.

6 ZÁVĚR

Rozdělení typů zakončení střelbou z pohybu je poměrně nové. Mnoho autorů, kteří by zpracovali toto téma není, proto se opíráme jen o jeden zdroj při tomto rozdělení.

Celkem bylo zaznamenáno 347 zakončení střelbou z pohybu, přitom úspěšných jich bylo 162. Úspěšnost sledovaných celků tedy dohromady činila 47 %. Nejúspěšnější typ zakončení byl one step reverse, které dosáhlo 70 %. Druhou nejvyšší úspěšnost měl floaters runner a to 60 %. S nejmenší úspěšností i četností byl zaznamenán two step jump step, úspěšnost byla 0 %.

U sledovaných celků, včetně České republiky, se zakončovalo za 2 body 674krát s úspěšností 26 %, při zakončení za 3 body byla úspěšnost 18 % z celkových 226 střel. Možností zakončení po přihrávce využily týmy 417krát s 26 % úspěšnosti. Největší úspěšnost zaznamenali trestné hody a to 76 % z celkových 175 pokusů.

Celek České republiky využíval nejčastěji střelbu floater, kterou měl úspěšně zakončenou ve 27 % (3/11). Druhou nejvyužívanější střelbou byl two step lay up s úspěšností 22 % (2/9). Nejúspěšnější druhy zakončení byly u českého celku one step a one step reverse, se 100 % úspěšností v obou případech. U ostatních sledovaných týmů byla nejčastější možností two step lay up s úspěšností 43 % (5,56/13). Celek České republiky nevyužíval tak často rychlé zakončení pomocí two step lay up jako ostatní sledované celky, protože využíval často zakončení přes vysoké hráčky anebo s větší vzdáleností od koše.

Všechny stanovené cíle práce byly úspěšně splněny, možnosti zakončení střelbou z pohybu byly charakterizovány a následně analyzovány a komparovány mezi sledovanými celky z Mistrovství Evropy v basketbalu žen. V diskuzích pak byly rozebrány různé možnosti ovlivňující úspěšnost zakončení střelbou.

7 SOUHRN

Práce je zaměřena na analýzu způsobů zakončení střelbou na koš po akci z perimetru. První část se zabývá historií a systematikou basketbalu. Hlavní část se zabývá analýzou možností zakončení střelbou na koš, která jsou v práci popsány.

Praktická část se zaměřuje pomocí metody pozorování videozáznamu na analýzu 5 utkání, které proběhlo na mistrovství Evropy v basketbalu žen v roce 2017. Analyzována byla utkání celků České republiky, Ukrajiny, Běloruska, Slovenska, Ruska, Lotyšska, Francie a Srbska. Při analýze střelby bylo také hodnocení úspěšnosti trestných hodů, střelby za 2 a 3 body a střelba po přihrávce.

V závěrečné části je vyhodnocení zpracovaných výsledků ve formě grafů a diskuzí. Výše uvedené výsledky poukázali, že nejčastější typ zakončení je two step lay up neboli dvojtakt. Práce může posloužit trenérům k získání náhledů na možnosti zakončení střelbou v ženském basketbalu.

8 SUMMARY

The thesis is focused on the analysis of the ways of finishing by shooting after the action from the perimeter. The first part is focused on the basketball history and the systematics of basketball. The main part analyses the possibilities of finishing by shooting, which are described in the thesis.

The practical part is focused on the analysis of the 5 matches that took place at the European Women's Basketball Championship in 2017, using the method of observing the videos. We analyzed matches of the Czech Republic, Ukraine, Belarus, Slovakia, Russia, Latvia, France and Serbia. In the shooting analysis was also a rating of the success of the throws, shooting for 2 and 3 points and shooting after the pass.

In the final part is the evaluation of processed results in the form of graphs and discussions. Observed results showed that the most common type of ending is the two step lay up. The thesis can be used by coaches to gain the insight into the possibilities of finishing by shooting in women's basketball.

9 REFERENČNÍ SEZNAM

- Dobrý, L. (1977). *Didaktika sportovních her*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství.
- Dobrý, L. (1986). *Malá škola basketbalu*. Praha: Olympia.
- Dobrý, L., & Velenský, E. (1980). *Košiková (teorie a didaktika)*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství.
- Hofler, R.A. & Payne, J.E. (1997). Measuring efficiency in the National Basketball Association. *Economics letters*, 55(2), 293-299.
- Choutka, M. (1981). *Sportovní výkon*. Praha: Olympia.
- Janík, P. Z., Pětivlas, M. T., & Funková, M. V. (2005). *Nácvik činností jednotlivce v basketbalu v herních cvičeních Sborník herních cvičení*. Brno: Masarykova univerzita v Brně Fakulta sportovních studií
- McKeag, D. (2003). *Basketball*. Malden, Mass.: Blackwell Science.
- Moravec, R., Vanderka, M., Laczo, E., & Kampmiller, T. (2004). *Teória a didaktika športu*. Bratislava: Fakulta telesnej výchovy a športu Univerzity Komenského.
- Mullin, C., & Coleman, B. (1996). *Abeceda basketbalu*. Praha: Ikar.
- Nykodým, J. (2006). *Teorie a didaktika sportovních her*. Brno: Masarykova univerzita.
- Okazaki, V. H. A., & Rodacki, A. L. F. (2012). Increased distance of shooting on basketball jump shot. *Journal of Sports Science and Medicine*, 11(2), 231–237.
- Petera, P., Kolář, P., & Bernstein, A. D. (1998). *NBA: historie a současnost*. Praha: Jan Vašut.
- Pětivlas, T. (2008). *Abeceda pivotmana*. Brno: Masarykova univerzita.
- Průcha, J., Walterová, E., & Mareš, J. (2003). *Pedagogický slovník* (4. aktuali). Praha: Portál.
- Rehák, M. (1979). *Basketbal: útok a obrana*. Bratislava: Šport.
- Raiola, G., & D'isanto, T. (2016). Descriptive shot analysis in basketball. *Journal of Human Sport and Exercise*, 11(1), 259–266.
- Rose, Lee H. (2004). *The basketball handbook*. Champaign, IL: Human Kinetics.
- Staffo, D. F. (1998). The History of Women's Professional Basketball in the United States with an Emphasis on the Old WBL and the New ABL and WNBA. *Physical Educator*, 55(4), 187–205.
- Táborský, F. (2004). *Sportovní hry: sporty známé i neznámé*. Praha: Grada Publishing.
- Tlustý, T., & Krajcigr, M. (2017). The contribution to the history of basketball in czech lands until 1945. *Studia Kinanthropologica*, 18(1), 55–68.

- Valinskaitė, Š., Jasilionis, A., & Skarbalius, A. (2012). Shooting Diversity in Lithuanian Youth Female Basketball Players in Centre Position Depending on the Rank of Competition Level. / Lietuvos Jaunių Merginų Krepšinio Centro Žaidėjų Metimų Į Krepšį Ypatumų Priklausomumas Nuo Varžybų Rango. *Education. Physical Training. Sport*, 85(2), 96–103.
- Velenský, M. (1999). *Basketbal*. Praha: Grada.
- Velenský, M. (1998). *Basketbal: základní program aplikace útočných a obranných činností*. Praha: Svoboda.
- Vencúrik, T. (2016). Can the intensity of game load affect the shooting performance in basketball? *Journal of Human Sport and Exercise*, 11(1), 201–206.
- Yang, J., & Lu, C.-H. (2012). Predicting NBA championship by learning from history data. *Proceedings of Artificial Intelligence and Machine Learning For Engineering Design*, 1–4.
- Weissenböck, S. (2017). *Skills and Player Development*. Praha: Česká basketbalová federace.
- Wissel, H. (1994). *Basketball: Steps to Success*. Champaign: Human Kinetics.

10 PŘÍLOHY

Příloha 1: Záznamový arch

	po přihrávce		z driblinku	
	úspěšné	neúspěšné	úspěšné	neúspěšné
2b				
3b				

	střelba po přihrávce	
	úspěšné	neúspěšné
z místa		
po náběhu		

	střelba v pohybu	
	úspěšné	neúspěšné
two step lay up		
eurostep		
one step		
power lay up		
two step reverse		
one step reverse		
two step jump step		
floaters runner		
floater		

	úspěšné	neúspěšné
	trestné hody	